

सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था
मर्या.,ता.जि.अकोला या संस्थेच्या जिनिंग प्रेसिंग
प्रकल्पास राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम
योजनेअंतर्गत शासकीय भागभांडवल मंजूर
करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रक्रिया-१११८/प्र.क्र.१०१/१-स
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दि. ०६ मार्च, २०१९.

वाचा:-

- १) शासन निर्णय सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग क्र: प्रक्रिया-११२००४/प्र.क्र. १६२(अ)/९-स, दि. १२.१०.२००७.
- २) शासन निर्णय क्र. प्रक्रिया-१११४/प्र.क्र.२५/९-स, दि.२७.०१.२०१५, दि.२७.०२.२०१५, दि.३१.०३.२०१६, दि.३१.०३.२०१७, दि.११.०१.२०१८ व दि.३१.०३.२०१८.
- ३) वित्त विभागाचे परिपत्रक क्रमांक:- अर्थसं:-२०१८/प्र.क्र.६९/अर्थ-३, दि.०२.०४.२०१८
- ४) पणन संचालक, पणन संचालनालय, पुणे यांचे पत्र दि. ०७.०५.२०१८

प्रस्तावना:-

राज्यातील शेतकऱ्यांनी उत्पादित केलेल्या शेतमालाला योग्य भाव मिळावा तसेच स्थानिक स्तरावर रोजगार निर्मिती व्हावी या उद्देशाने संदर्भ-१ येथील शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार राज्यातील कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना १:९ या प्रमाणात रु.५.०० कोटीच्या मर्यादेत खालील आकृतीबंधात दर्शविण्यात आल्यानुसार आल्यानुसार अर्थसहाय्य मंजूर करण्यात येते.

(रु. लाखात)

अ.क्र.	तपशिल	टक्केवारी	आर्थिक आकृतिबंध
१	राज्य शासनाच्या हमीवर रा.स.वि.नि. नवी दिल्ली किंवा इतर वित्तीय संस्थेकडून कर्ज	६०%	३००.००
२	राज्य शासनाचे भागभांडवल	३६%	१८०.००
एकूण:-१+२		९६%	४८०.००
३	संस्थेचे स्वभागभांडवल	०४%	२०.००
एकूण:-		१००%	३९८.००

२. सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या.,ता.जि.अकोला या संस्थेची नोंदणी जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, अकोला यांनी केलेली असून संस्थेचे वर्गीकरण प्रक्रिया संस्था व उपवर्गीकरण कृषि प्रक्रिया संस्था असे आहे. संस्थेचे कार्यक्षेत्र अकोला जिल्ह्यापुरते मर्यादीत असून संस्थेचा मुख्य उद्देश शेतकऱ्यांच्या कापूस या पिकावर जिनिंग प्रेसिंग करणे हा आहे. कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य या योजनेअंतर्गत कापूस या पिकाचा समावेश संदर्भीय दिनांक १२.१०.२०१० च्या शुद्धीपत्रकान्वये करण्यात आलेला आहे.

३. संस्थेने रु.७१८.२० लाख किंमतीचा प्रस्ताव खालीलप्रमाणे सादर केलेला असून, संस्थेच्या सदर प्रस्तावाकरिता बँक ऑफ महाराष्ट्र ने कर्ज देण्याचे मान्य केलेले असून, त्याबाबतचे मंजूरीपत्र दिलेले आहे. त्यामुळे संस्थेस कोणत्याही प्रकारची शासन हमी किंवा रा.स.वि.नि. कर्जाची आवश्यकता नसून, विहित वित्तीय आकृतीबंधानुसार केवळ शासनाकडून रु.५००.०० लाख किंमतीच्या मर्यादेत प्रकल्प किंमतीच्या ३६% भाग-भांडवलाची मागणी करण्यात आलेली आहे.

अ.क्र.	तपशिल	टक्केवारी (प्रकल्प किंमतीच्या)	४:३६:६० या प्रमाणात शासने मंजूर केलेला आर्थिक आकृतीबंध
१	२	३	४
१	बँक ऑफ महाराष्ट्र चे कर्ज	३६%	१८०.००
	क्वासी इक्विटी कॅपिटल	२४%	१५०.००
२	राज्य शासनाचे भागभांडवल	३६%	१८०.००
	एकूण:-१+२	९६%	५१०.००
३	संस्थेचे स्वभागभांडवल	०४%	२०८.२०
	एकूण:-१+२+३	१००%	७१८.२०

४. संदर्भीय दिनांक १२.१०.२००७ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य या योजनेअंतर्गत प्रकल्प किंमतीची कमाल मर्यादा रु.५.०० कोटी विहीत करण्यात आलेली आहे. त्या अनुषंगाने, संस्थेच्या प्रकल्पाची किंमत रु.५.०० कोटी पेक्षा अअधिक असूनही संस्थेने रु.५.०० कोटी इतक्या प्रकल्प किंमतीच्या मर्यादेत ३६% म्हणजे रु.१८०.०० लाख इतक्या शासकीय भागभांडवलाची मागणी केलेली आहे. उर्वरित रक्कम संस्था त्यांच्या स्तरावर उभी करणार आहे. संस्थेने स्व:भाग-भांडवलापोटी रु.१,००,३५,२८२/- इतक्या रक्कमेचा भरणा बँक ऑफ महाराष्ट्र, डाबकी रोड शाखा, अकोला या बँकेत जमा केली होती.

५. संस्थेने बँक ऑफ महाराष्ट्र कडून घेतलेले कर्ज, संस्थेचे स्वभागभांडवल आणि शासनाने वितरित केलेले रु.५६.४२ लाख इतक्या रकमेचा संस्थेने विनियोग केला आहे. सदर रक्कमेतून संस्थेने प्रकल्पाची उभारणी पूर्ण केलेली आहे. सद्यस्थितीत प्रकल्पातून उत्पादन चालू असून, संस्था बँक ऑफ महाराष्ट्र या बँकेस कर्ज परतफेड करत आहे.

६. संस्थेस संदर्भाधीन क्र.३ मधील दि.३१.०३.२०१८ रोजीच्या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेले शासकीय भागभांडवल रु.६८.५८ लाख बीडीएस प्रणालीवर उद्धवलेल्या तांत्रिक अडचणीमुळे पणन संचालनालयाकडून सदर संस्थेस वितरित झालेले नाही. तदनुषंगाने संस्थेस मंजूर करण्यात आलेले शासकीय भागभांडवल रु.६८.५८ लाख चालू आर्थिक वर्षातील तरतूदीमधुन वितरित करण्याबाबत पणन संचालनालयाकडून संदर्भाधीन क्र.४ च्या पत्रान्वये प्रस्ताव सादर करण्यात आलेला आहे. तथापि, चालू आर्थिक वर्ष सन २०१८-१९ मध्ये शासकीय भागभांडवल (कोल्हे समिती) या लेखाशिर्षाखाली विदर्भाच्या हिश्याची रु.५६.४२ लाख इतकीच रक्कम उपलब्ध आहे. त्यानुसार सदर संस्थेस शासकीय भागभांडवलाची रक्कम वितरित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. याबाबत शासन खालीलप्रमाणे आदेश देत आहे.

शासन निर्णय:-

सम्यक कृषी उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या.,ता.जि.अकोला या संस्थेच्या जिनिंग प्रेसिंग प्रकल्पासाठी कृषि प्रक्रिया सहकारी संस्थांना अर्थसहाय्य योजनेअंतर्गत मंजूर वित्तीय आकृतीबंधानुसार अनुज्ञेय असलेल्या शासकीय भाग-भांडवलाच्या रु.१८०.०० लाख रक्कमेपैकी प्रादेशिक विभाग निहाय वाटपानुसार व वित्त विभागाच्या वाचा मधील क्र.३ च्या परिपत्रकानुसार प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारान्वये रु.५६,४२,०००/- (रु. छप्पन्न लाख बेचाळीस हजार फक्त) वितरित करण्यास मंजूरी देण्यात येत आहे.

०२. शासकिय भागभांडवलाच्या परतफेडीच्या अटी व शर्ती शासन निर्णय दि.१२.१०.२००७ नुसार राहतील. तसेच संस्थेस आतापर्यंत मंजूर झालेल्या रकमेएवढ्या किंमतीच्या संस्थेची मालमत्ता तारण ठेवण्याबाबतचे करारपत्र संस्थेकडून करून घेणे आणि संस्थेस वितरीत करण्यात येत असलेल्या रक्कमेच्या

२० टक्के इतक्या रक्कमेची संचालकाकडून वैयक्तिक मालमत्तेचा तारण गहाण लिहून घेणे बंधनकारक राहिल.

०३. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या उक्त रकमांचे आहरण करून वरील परिच्छेद ०२ वरील अटीची पूर्तता करून सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या., ता.जि.अकोला या संस्थेला अर्थसहाय्य वितरित करण्याकरिता लेखाधिकारी, पणन संचालक कार्यालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” व पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर करण्यात आलेल्या स्वतंत्र लेखाशीर्षाखालील रकमा जिल्हा कोषागार अधिकार, पुणे येथून आहरित करून संस्थेस वितरित करण्याची कार्यवाही आहरण व संवितरण अधिकारी तसेच नियंत्रण अधिकारी यांनी करावी. त्यास अनुसरून शासकीय भागभांडवल (कोल्हे समिती) (४४२५ ०७५९) रु. ५६,४२,०००/- (रु. छप्पन्न लाख बेचाळीस हजार फक्त) इतक्या रकमेचे स्वतंत्र धनादेश ,

“सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या., ता.जि.अकोला”

“SAMYAK KRUSHI UTPADAK PRAKRIYA SAHAKARI SANSTHA LTD., AKOLA DISTRICT KOLHAPUR.”

च्या नावाने वितरित करण्यात यावा.

०४. सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या., ता.जि.अकोला या संस्थेस शासनाच्या व निगमाच्या भागभांडवलाच्या/कर्जाच्या नेहमीच्या अटी व शर्ती (त्यात काही सुधारणा/बदल असल्यास त्यासह) बंधनकारक राहतील.

०५. वरीलप्रमाणे मंजूर केलेला खर्च

अ) शासकीय भागभांडवल (४४२५ ०७५९) रु. ५६,४२,०००/- (रु. छप्पन्न लाख बेचाळीस हजार फक्त) चा खर्च “मागणी क्र.व्ही-३,४४२५- सहकारावरील भांडवली खर्च, (००)(१०८) इतर सहकारी संस्थांमधील गुंतवणूका, (०२) सहकारी संस्करण संस्था पंचवार्षिक योजनांतर्गत- योजना, राज्य योजनांतर्गत योजना (०२)(०८) कृषि प्रक्रिया संस्थांना भागभांडवली अंशदान (कोल्हे कमिटी) (राज्य योजना) (४४२५ ०७५९) ३२, अंशदाने” या लेखाशीर्षाखाली सन २०१८-१९ च्या मंजूर अनुदानातून भागविण्यात यावा.

०६. सदरच्या रकमेचा विनियोग संस्था आवश्यक त्याच बाबींकरिता करीत आहे. याबाबतचे नियंत्रण पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी ठेवावे व याबाबतचा अहवाल शासनास वेळोवेळी सादर करण्यात यावा. त्याचप्रमाणे पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे व जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, अकोला यांनी संस्थेच्या कामकाजावर आणि प्रकल्प उभारणीवर लक्ष ठेवावयाचे आहे. संस्थेच्या कामाच्या प्रगतीचा तिमाही अहवाल जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, अकोला यांनी पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना सादर करावा. पणन संचालक यांनी सदर अहवाल शासनास न चुकता दर तीन महिन्यांनंतर सादर करावा. जर या कामी संस्थेकडून कुचराई झाल्यास मंजूर अर्थसहाय्याची एकरकमी वसुली करण्याचे अधिकार शासनाकडे राहतील. संस्थेचा प्रकल्प विहित मुदतीत पूर्ण करण्याबाबत संस्थेने योग्य ती काळजी घ्यावी. संस्थेच्या संचालकांना/ पदाधिकाऱ्यांना जबाबदार धरण्यात येईल.

०७. या प्रकल्प खर्चामध्ये वाढ झाल्यास सदर वाढीव किंमत संस्थेने स्वबळावर उभी करावयाची आहे. वाढीव प्रकल्प किंमतीमध्ये शासनाच्या कोणताही अर्थसहाय्याचा सहभाग असणार नाही, याची संस्थेने नोंद घ्यावी.

०८. राज्य शासनामार्फत संस्थेस दिल्या जाणाऱ्या भाग-भांडवलाची परतफेड योग्य प्रकारे होण्याचे दृष्टीने संबंधित संस्थेची मालमत्ता व संचालक मंडळाच्या सदस्याची सदर हप्त्याच्या २०% रकमेची वैयक्तिक मालमत्ता संस्थेने शासनाकडे तारण ठेवणे बंधनकारक असून, त्याशिवाय संस्थेस मंजूर प्रकल्पांतर्गत अर्थसहाय्य वितरित करण्यात येऊ नये. या अटीची पूर्तता झाली किंवा नाही याची खात्री पणन संचालक यांनी केल्यानंतर निधी वितरित करण्यात यावा.

०९. महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका, नियम १४८ व १५३ अन्वये शासनाने दिलेली कर्जे व त्यावरील व्याजाची वेळचेवेळी वसुली नियमितपणे केली जात आहे व त्या सरकारी लेख्यात यथोचितरित्या जमा केल्या जात आहेत. यावर संनियंत्रण ठेवण्याची जबाबदारी विभागीय नियंत्रक अधिका-याची आहे. तसेच दिलेल्या कर्जासंबंधीचे अभिलेख संकलित करणे, लेखे अद्ययावत ठेवणे आणि त्या संदर्भातील इतर आवश्यक कार्यवाही करणे ही जबाबदारी देखील संबंधित नियंत्रक अधिका-याची आहे. या संदर्भातील सुचना वित्त विभागामार्फत यापूर्वीच देण्यात आल्या आहेत.

१०. हे आदेश वित्त विभागाचे वाचामधील क्रमांक ३ मध्ये उल्लेख केलेल्या शासन परिपत्रकाद्वारे प्रशासकीय विभागास दिलेल्या अधिकारानुसार तसेच नियोजन विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्र.३६८/१४३१, दि.१०.०१.२०१९ व वित्त विभागाच्या अनौ.संदर्भ क्र.१०४/२०१९/व्यय-२, दि.०५.०२.२०१९ अन्वये दिलेल्या मान्यतेस अनुसरून निर्गमित करण्यात येत आहेत.

११. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१९०३०७११२३४७८८०२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(ज.म. अंबादे)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

०१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे प्रधान सचिव
०२. मा. मुख्यमंत्री यांचे अप्पर मुख्य सचिव
०३. मा. मंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
०४. मा. राज्यमंत्री (सर्व) यांचे खाजगी सचिव
०५. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा, महाराष्ट्र राज्य,
०६. मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद, महाराष्ट्र राज्य,
०७. महालेखापाल-१ (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
०८. महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.

०९. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
१०. महालेखापाल-२ (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
११. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
१२. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई.
१३. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे.
१४. व्यवस्थापकिय संचालक, राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, ४, सिरी इन्स्टिटयुशनल एरिया, हौज खास, नवी दिल्ली- ११००१६.
१५. प्रादेशिक संचालक, राष्ट्रीय सहकारी विकास निगम, ५, बी.जे.रोड, पुणे-१.
१६. सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१७. पणन संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
१८. कक्ष अधिकारी, नियोजन विभाग (कार्या.१४३१) मंत्रालय, मुंबई.
१९. कक्ष अधिकारी, वित्त विभाग (व्यय-२)/(अर्थसंकल्प-१३), मंत्रालय, मुंबई.
२०. जिल्हा उपनिबंधक, सहकारी संस्था, अकोला.
२१. लेखाधिकारी, पणन संचालनालय, म.रा. पुणे-१.
२२. कार्यासन अधिकारी (१७-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२३. कार्यासन अधिकारी (९-स), सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२४. अध्यक्ष, “सम्यक कृषि उत्पादक प्रक्रिया सहकारी संस्था मर्या., ता.जि.अकोला”
२५. निवडनस्ती (१-स).
